

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 29.10.2009
COM(2009)598 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de werking van de Europese scholen in 2008

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de werking van de Europese scholen in 2008

1. INLEIDING

In 2008 heeft de Commissie in nauwe samenwerking met het Bureau van het secretariaat-generaal en het Finse en Zweedse voorzitterschap¹, veel tijd gestoken in het hervormingsproces van het systeem van de Europese scholen (ES), dat in 2005 is begonnen op instigatie van de Commissie en het Europees Parlement.

Deze hervorming moet het systeem doeltreffender en opener maken. Het gaat erom zowel het personeel beter van dienst te zijn, als het Europees curriculum breder toegang te doen vinden, teneinde het Europees bewustzijn van de jeugd te vergroten en binnen de Europese scholen te zorgen voor meer diversiteit en openheid.

De Commissie was dan ook bijzonder verheugd toen dit ambitieuze project in april 2009 tot een goed einde was gebracht. Door deze hervorming wordt niet alleen het bestuur van de Europese scholen vereenvoudigd en verbeterd, maar zullen in de toekomst ook alle kinderen waarvan de ouders bij de Europese instellingen en agentschappen werken, onderwijs kunnen volgen op een school waarvan het curriculum wordt afgesloten met het Europees baccalaureaat. Zo zullen in het schooljaar 2009-2010 bepaalde leerlingen van de sinds 2007 geaccrediteerde school in Parma het Europees baccalaureaatsexamen afleggen. De Commissie heeft de lidstaten opgeroepen om het Europees curriculum en baccalaureaat zo breed mogelijk toegang te doen vinden bij hun nationale scholen.

In afwachting van de hervorming hielden de tekortkomingen van het huidige systeem ook in 2008 aan. De Commissie blijft bijzonder bezorgd over de problemen in verband met de overbevolking van de Europese scholen in Brussel en over het restrictieve inschrijvingsbeleid dat de scholen hierdoor hebben moeten voortzetten. Zorgen maakt de Commissie zich ook over het feit dat het vaker is voorgekomen dat een lidstaat hun verplichtingen uit hoofde van het Verdrag houdende het Statuut van de Europese scholen niet nakomen. De Commissie is streng opgetreden tegen bepaalde lidstaten die hun verplichtingen niet zijn nagekomen, en zij heeft uitgebreid politiek overleg gevoerd om passende oplossingen te vinden.

¹ Het voorzitterschap van de Europese scholen circuleert niet in dezelfde volgorde als dat van de Europese Raad.

2. BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN IN 2008

2.1. Overzicht van de huidige situatie in de Europese scholen

In 2008 stonden 21 649 leerlingen ingeschreven, verspreid over 14 scholen in 7 landen².

2.2. Brussel

De tijdelijke locatie Berkendaal is in 2008 weer voller geworden, in afwachting van de definitieve behuizing van de vierde school te Laken. België heeft opnieuw toegezegd dat de definitieve locatie in september 2012 volledig operationeel zal zijn. Tot de oplevering van de betrokken gebouwen dienen de Belgische autoriteiten te voorzien in de behoefte aan extra ruimte.

Wegens de overbevolking is er de laatste jaren een zeer restrictief inschrijvingsbeleid gevoerd, met name voor leerlingen van wie de ouders niet voor de Gemeenschappen werkzaam zijn. De Commissie betreurt dat dit restrictieve beleid vanwege het gebrek aan infrastructuur moet worden voortgezet.

De Raad van Bestuur van de Europese scholen heeft in januari 2008 met algemene stemmen besloten met de Belgische autoriteiten in gesprek te gaan over een vijfde Europese school te Brussel. In juli 2008 bereikten het kabinet van eerste minister Leterme, het kabinet van vicevoorzitter Kallas en de secretaris-generaal van de Europese scholen overeenstemming over de omvang van schoolbevolking die Brussel in de toekomst kan verwachten. Volgens deze cijfers is op de middellange termijn een vijfde school nodig.

Omdat de onderhandelingen met de Belgische overheid worden bemoeilijkt doordat keer op keer de capaciteit van de Europese scholen ter discussie worden gesteld, is overeengekomen³ de capaciteit van de Europese scholen te Brussel aan een accountantsonderzoek te onderwerpen om te kunnen beoordelen welke infrastructuur nodig is om in toekomstige behoeften te voorzien. Tijdens de vergadering van oktober 2008 heeft de Raad van Bestuur ermee ingestemd een aanbesteding voor dit accountantsonderzoek uit te schrijven en de kosten te verdelen⁴ door middel van een medefinancieringsovereenkomst.

De Commissie heeft erop gewezen dat dit onderzoek geheel losstaat van de behoefte aan tijdelijke extra faciliteiten in afwachting van de opening van de school te Laken, en dat het feit dat de onderzoeksresultaten pas in 2010 bekend worden, geen aanleiding mag zijn om deze faciliteiten laattijdig ter beschikking te stellen.

Activiteit van het centraal inschrijfpunt te Brussel

Het secretariaat-generaal legde de Raad van Bestuur in oktober 2008 een uitvoerige balans voor van het inschrijvingsbeleid 2008-2009, en concludeerde dat het centrale

² D.i. een toename van 2,98% ten opzichte van 2007.

³ Tijdens een ontmoeting tussen het kabinet Leterme en het kabinet Kallas in mei 2008.

⁴ Tussen de Commissie, het bureau van het secretariaat-generaal van de Europese scholen en de Regie der Gebouwen.

inschrijfpunt met de inschrijving van 9 048 leerlingen in de Europese scholen te Brussel aan zijn mandaat had voldaan⁵. Bij de start van het schooljaar 2008 stonden in Brussel IV⁶ 438 leerlingen ingeschreven. Overigens hebben 200 leerlingen de hun aangeboden plaats geweigerd, waarvoor de toekomstige overgang naar Laken nog steeds een van de motieven is.

De hoogste prioriteit van het inschrijvingsbeleid voor 2009-2010⁷ geldt een evenwichtiger verdeling van de leerlingen over de vier Europese scholen. Voorts heeft de Raad van Bestuur op verzoek van de Commissie toestemming gegeven om de vergadering van het inschrijfpunt waarop het inschrijvingsbeleid voor de Europese scholen te Brussel wordt vastgesteld, met ingang van 2009-2010 door een vertegenwoordiger van de ouders van toekomstige leerlingen als waarnemer te laten bijwonen.

De Commissie heeft benadrukt dat zij de online-inschrijvingsprocedure verder wil ontwikkelen. Voor de start van het schooljaar 2009-2010 konden ouders hun aanvraag al via een elektronisch formulier indienen.

Veiligheid

Het baart de Commissie zorgen dat de officiële capaciteit in drie van de vier Europese scholen te Brussel is overschreden, gelet op gevolgen die deze situatie met name bij een evacuatie zou kunnen hebben voor de veiligheid van de leerlingen en het personeel van de scholen.

De Commissie heeft in de vergaderingen met het dagelijks bestuur van de Europese scholen te Brussel in februari 2008 nogmaals aangedrongen op een ontruimingsoefening in aanwezigheid van de brandweer, om de veiligheid van de panden te kunnen beoordelen, alsook het aantal leerlingen waarvoor de veiligheid kan worden gewaarborgd. Deze ontruimingsoefeningen zijn gehouden in de loop van 2008. De Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp heeft enkele aanbevelingen gedaan, zonder overigens het maximale aantal leerlingen vast te stellen waarvoor de veiligheid kan worden gewaarborgd. De dienst heeft benadrukt dat de op de binnenplaats van de Europese school Brussel II-Woluwe geparkeerde bussen en auto's de toegang belemmerden, die toch al werd bemoeilijkt door de evacués. De Commissie heeft hierop de onderhandelingen over de busparkeerplaats voor de Europese school Brussel II-Woluwe hervat; in januari 2009 werd de stedenbouwkundige vergunning door de minister-president van de regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ondertekend, waarna dit uit 2002 daterende dossier kon worden gesloten. Overigens zal het accountantsonderzoek naar de capaciteit van de Europese scholen ook betrekking hebben op de veiligheidsvoorwaarden.

Ook droeg de Commissie in 2008 in het kader van het "Security business continuity plan" bij tot de invoering van richtsnoeren betreffende de communicatiekanalen tussen de instellingen en de Europese scholen voor noodgevallen.

⁵ Ofwel 42% van de leerlingen in alle Europese scholen.

⁶ D.i. bijna de helft van de maximale capaciteit van de tijdelijke locatie Berkendaal.

⁷ Vastgesteld door de Raad van Bestuur in 2008.

2.3. Luxemburg

In Luxemburg bleven er op de Kirchberg twee Europese scholen naast elkaar bestaan. De Europese school Luxemburg I kon de nieuwe sporthal, die in september 2008 had moeten worden opgeleverd, helaas niet in gebruik nemen, hetgeen voor roostertechnische problemen zorgde. De sporthal zou nu gereed moeten zijn voor de start van het schooljaar 2009-2010.

De Luxemburgse autoriteiten hebben aangekondigd dat het pand op de permanente locatie van Luxemburg II⁸, waarvoor de werkzaamheden eind maart 2009 officieel zijn begonnen, in 2011 beschikbaar zal zijn. Elk uitstel van de opleveringsdatum zou de huidige problemen in verband met de overbevolking verergeren. In dat geval zou het inschrijvingsbeleid van beide Europese scholen de komende jaren nog restrictiever moeten worden voor leerlingen van wie de ouders niet voor de Gemeenschappen werkzaam zijn.

De ouderverenigingen blijven ervoor pleiten de leerlingen over de Europese scholen Luxemburg I en II te verdelen op basis van leeftijdsgroep in plaats van taalsectie. Het besluit van de Raad van Bestuur van oktober 2003 blijft echter van kracht en de werkzaamheden zijn begonnen. De Luxemburgse autoriteiten hebben de Raad van Bestuur in april 2009 overigens duidelijk te verstaan gegeven tegen iedere wijziging van de geplande structuur gekant te zijn.

2.4. Overige Europese scholen

Alicante

De Europese school in Alicante is opgericht voor de kinderen van het personeel van het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt (HBIM)⁹. Het aantal leerlingen waarvan de ouders voor de Gemeenschappen werkzaam zijn, is ten opzichte van 2007 met 2% toegenomen en maakt nu bijna 42% uit van het totaal. Het leerlingenaantal is vooral gestegen in het kleuter- en primair onderwijs.

Bergen

Het aantal leerlingen op de Europese school in Bergen bleef in 2008 stabiel gebleven ten opzichte van de voorgaande twee jaar. Wat betreft infrastructuur, betreurde de Commissie het op de vergaderingen van het dagelijks bestuur dat het gastland de practicumlokalen nog niet heeft gerenoveerd en beveiligd, hoewel dit al jaren nodig is.

Culham

Het aantal leerlingen op deze school, die in 2008 dertig jaar bestond, bleef stabiel.

Na het besluit van de Raad van Bestuur in april 2007 om de Europese school in Culham over een periode van zeven jaar geleidelijk te sluiten als Europese school

⁸ In Bertrange/Mamer.

⁹ In 2008 bezocht bijna 80% van de kinderen in de schoolgaande leeftijd van het personeel van het HBIM deze Europese school.

van het type I, heeft het dagelijks bestuur van de Europese school in juni 2008 een scenario van geleidelijke sluiting voorgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de onderwijskwaliteit en de belangen van het schoolpersoneel.

De Raad van Bestuur heeft het secretariaat-generaal van de Europese scholen in oktober 2008 opdracht gegeven de consequenties van het door het dagelijks bestuur voorgestelde scenario te analyseren, zowel voor de personele als de financiële middelen. De Raad van Bestuur heeft deze analyse in januari 2009 ontvangen en goedgekeurd.

Tegelijkertijd werken de Britse autoriteiten aan een project om de school te Culham op te nemen in het nationale programma van "*academies*", door de overheid gefinancierde onderwijsinstellingen.

Frankfurt

In juli 2008 deelde Italië het secretariaat-generaal mee dat het zou stoppen met de betaling van de specifieke bijdrage die verschuldigd is overeenkomstig de tripartiete overeenkomst die door de ECB en de Europese scholen is ondertekend om de oprichting van een Italiaanse sectie mogelijk te maken. Italië heeft nadien zijn standpunt herzien en begin 2009 een verzoek ingediend om "regularisatie" van de Italiaanse sectie, aangezien de kinderen van ECB-personeel minder dan 27% uitmaken van alle leerlingen. De Commissie heeft verzocht een diepgaande analyse te verrichten, voordat de tripartiete overeenkomst ter discussie wordt gesteld.

Karlsruhe

Het leerlingenaantal op de Europese school is in 2008 licht toegenomen, hoofdzakelijk door de aanwezigheid van multinationals in de regio. Het leerlingenbestand bestaat voor 29% uit categorie 2-leerlingen¹⁰, terwijl de kinderen van het personeel van de Europese instellingen hiervan nog steeds niet meer dan ca. 16% uitmaken. De Europese school ontvangt onder meer een doorlopende en welkome financiële ondersteuning van de stad Karlsruhe en de deelstaat Baden-Württemberg. In maart 2009 is een nieuwe kantine geopend.

Mol

In januari 2008 heeft de Raad van Bestuur toestemming gegeven om de Europese school in Mol met ingang van september 2008 uit te breiden met een Engelstalige sectie. Deze sectie telt momenteel 214 leerlingen¹¹. Door het succes van deze nieuwe taalsectie is het aantal leerlingen in de andere secties gedaald¹². Als deze ontwikkeling aanhoudt, komt de levensvatbaarheid van de Frans- en Duitstalige secties in gevaar. De oprichting van een extra taalsectie heeft geen gevolgen gehad voor het aantal kinderen van EU-personeel; dit aantal bleef gelijk¹³.

München

¹⁰ Kinderen van personeel van ondernemingen waarmee een overeenkomst is gesloten.

¹¹ Ofwel 29,8% van het totale aantal leerlingen van deze school.

¹² De Duits- en Franstalige secties krompen met 23%, respectievelijk 47%.

¹³ Op het totaal van 718 leerlingen zijn er 148 kinderen van EU-personeel, ofwel 20,3%.

Het leerlingenaantal op de Europese school te München blijft zodanig toenemen dat de infrastructuur onder druk komt te staan: door de inrichting van provisorische extra lokalen is de beschikbare gemeenschappelijke ruimte afgenomen en zijn bepaalde passages afgesloten. De nieuwe definitieve lokalen op de huidige locatie zullen met zes maanden vertraging worden opgeleverd¹⁴, maar de Duitse autoriteiten hebben doeltreffend op de verwachtingen van de Europese school gereageerd door in Perlach, in de buurt van de huidige locatie van de Europese school, nog een geschikte locatie voor te stellen om te voorzien in extra schoolaccommodatie.

Varese

In Varese vormt de ontoereikende infrastructuur nog altijd het grootste probleem. Hoewel het secretariaat-generaal van de Europese scholen en vicevoorzitter Kallas sinds 2006 meermaals om een ruimer budget hebben gevraagd en meer dan 1200 ouders een petitie ondertekenden, hebben de Italiaanse autoriteiten geen gehoor gegeven aan dit verzoek. De gebruikelijke bijdrage in het onderhoud van de gebouwen is zelfs verlaagd. De kantine, die inmiddels door een oudervereniging wordt beheerd, staat er financieel goed voor.

2.5. Verplichtingen van de gastlanden

2.5.1. Beschikbaarstelling van de nodige infrastructuur

2.5.1.1. België

De Belgische autoriteiten hebben in 2008 meermaals bevestigd dat de definitieve behuizing van de vierde Europese School te Brussel in 2012 zal worden opgeleverd. Ook hebben zij het secretariaat-generaal van de Europese scholen meegedeeld dat de ministerraad van het Koninkrijk België in juli 2008 de begroting heeft goedgekeurd voor bouw- en voorbereidende werkzaamheden (met name de asbestverwijdering in 2009). De tijdelijke accommodatie moet beslist gereed zijn aan het begin van het schooljaar 2010/2011, anders zullen bepaalde inschrijvingsverzoeken voor kinderen van EU-personeel niet meer kunnen worden gehonoreerd.

2.5.1.2. Italië

De behuizing van de Europese school te Varese is ontoereikend en ongeschikt. Ondanks de talrijke formele contacten die het secretariaat van de Europese school en vice-voorzitter Kallas in 2008 hebben gehad en de beloften van diverse Italiaanse verantwoordelijken, heeft de Italiaanse regering de noodzakelijke kredieten niet vrijgegeven.

2.5.1.3. Duitsland (Frankfurt)

Het aantal leerlingen in Frankfurt is blijven stijgen en er zijn nu grote problemen in verband met de uitbreiding van de school. Momenteel is er voor de Europese school geen locatie dicht bij de toekomstige vestiging van de Europese Centrale Bank (ECB) beschikbaar, maar er wordt onderhandeld over een aanpassing van de bestaande gebouwen om in de noodzakelijke ruimte te voorzien. Deze besprekingen

¹⁴ Oplevering in januari 2010.

met de stad verliepen in 2008 moeizaam, maar begin 2009 lijkt er voortgang te worden geboekt. Deze kwestie moet ook in 2009 alle prioriteit krijgen.

2.5.2. Detachering van docenten

Het probleem met betrekking tot het gebrek aan gedetacheerde docenten vanuit bepaalde lidstaten is in 2008 verergerd. Het schooljaar 2008-2009 is ingegaan met 59 niet-gedetacheerde docenten¹⁵, wat tot extra kosten ten laste van de EU-begroting leidt. Om deze vacatures in te vullen, worden lokale docenten angeworven. Het financiële gevolg daarvan is dat de kosten van deze docenten worden overgeheveld van de begroting van de lidstaten naar de EU-begroting (waaraan alle lidstaten bijdragen, ook de lidstaten die wel aan hun verplichtingen voldoen).

2.5.3. Inbreukprocedure

Sinds oktober 2006 weigeren de Belgische autoriteiten te erkennen dat België gehouden is de kosten van meubilair en apparatuur van de Europese scholen op zijn grondgebied te dragen en met name de onbetaalde facturen voor meubilair en didactisch materiaal te voldoen, die door meerdere Europese scholen te Brussel zijn toegezonden. Omdat deze opstelling niet strookte met de grondregels van het EG-Verdrag, heeft de Commissie een inbreukprocedure ingeleid, waarna in maart 2009 een verzoek aan het Hof van Justitie is gericht. Hieruit blijkt dat de Commissie doortastend optreedt wanneer lidstaten hun verplichtingen niet nakomen.

3. BEGROTING EN FINANCIËN 2008

Voor 2008 kende de begrotingsautoriteit van de EU de Europese scholen aanvankelijk een bedrag van 144 miljoen EUR toe, op een totale begroting van 257,9 miljoen EUR.

Op basis van de vastgestelde ontvangsten verhielden de bijdragen aan de totale begroting (zonder overschot) zich meest recentelijk als volgt:

- EU-begroting: 56,4%;
- lidstaten: 22,1%;
- EOB¹⁶: 6,3%
- financieringsovereenkomsten met ondernemingen die een overeenkomst met de scholen sluiten voor categorie II-leerlingen: 5,7%
- schoolgeld voor categorie III-leerlingen (zonder band met de Europese instellingen): 7,3%
- overige: 2,2%.

¹⁵ Tegenover 39 in 2007-2008.

¹⁶ De steun van het Europees Octrooibureau (EOB) geldt de Europese school te München.

De gemiddelde jaarlijkse kosten per leerling voor alle Europese scholen beliepen in 2008 ongeveer 11 700 EUR. Het deel van de begroting voor kinderen met bijzondere behoeften (SEN)¹⁷ is de afgelopen twee jaar met 24% gestegen.

4. BESTUUR EN HERVORMING

Tijdens de vergadering van april 2008 in Helsinki besloot de Raad van Bestuur de verschillende in 2007 opgerichte werkgroepen samen te voegen met het oog op een globale aanpak van de hervorming, en wel door:

- 1) het algehele bestuur van het huidige systeem te rationaliseren om te waarborgen dat besluiten op het juiste niveau worden genomen;
- 2) de kosten van de scholen billijk over alle lidstaten te verdelen;
- 3) het systeem open te stellen om het Europese curriculum en baccalaureaat aan te bieden aan de scholen van de nationale onderwijssystemen, zowel in de buurt van EU-agentschappen/organen (zogenoemde type II-scholen) als elders, op initiatief van de lidstaat (zogenoemde type III-scholen).

Na vier jaar moeizaam onderhandelen heeft de Raad van Bestuur in april 2009, zonder daarvoor het bestaande verdrag te hoeven wijzigen, een algemene overeenkomst goedgekeurd over de navolgende zaken.

4.1. De autonomie van de Europese scholen en het lokaal bestuur

In het kader van de hervorming is een politiek akkoord bereikt over meer autonomie voor de Europese scholen: er zullen meer besluiten worden genomen op het niveau van het dagelijks bestuur van de Europese scholen, en met een zesde van de stemmen kunnen de ouders bij de besluitvorming een grotere rol spelen. Er worden evenwel grenzen gesteld aan deze autonomie. Zij zal worden opgenomen in het door de Raad van Bestuur opgestelde algemene kader dat voor elke Europese school wordt vastgelegd in een jaarlijks programma, waarin de onderwijs- en beheersdoelstellingen, alsmede de verantwoordingsplicht worden beschreven.

4.2. Het bestuur van het systeem

Overeenkomstig de wens van de Commissie is de hervorming bedoeld om het besluitvormingsproces bij te stellen en te vereenvoudigen, en daarbij de verantwoordelijkheden van de verschillende organen te verduidelijken¹⁸. Hierdoor zal de Raad van Bestuur zich uitsluitend hoeven te concentreren op de politieke besluiten, omdat de andere besluiten op passende lagere niveaus worden genomen.

¹⁷ Leerlingen met bijzondere behoeften (SEN) zijn kinderen met leerstoornissen die verband houden met een lichamelijke, verstandelijke of gedragsmatige handicap.

¹⁸ Het begrotingscomité krijgt meer zeggenschap over budgettaire en financiële zaken; het samengestelde pedagogische comité – voortaan één orgaan – wordt bevoegd om te beslissen over de meeste pedagogische aangelegenheden. De ouders, het personeelscomité en de Commissie krijgen hierin elk een stem.

Het secretariaat-generaal krijgt een grotere coördinerende rol en wordt uitdrukkelijk geholpen door de voorzitterschappen en de Commissie¹⁹.

4.3. De verslagleggingsplicht

Dankzij de omschrijving van de verantwoordelijkheden en de verslagleggingsplicht van elk orgaan is de samenhang in het hele systeem gewaarborgd.

4.4. De verdeling van de kosten tussen de lidstaten

In de marge van het hervormingsproces bleek de verdeling tussen de lidstaten van de kosten van gedetacheerde docenten gevoelig te liggen. In 2008 verliepen de discussies tijdens de vergaderingen van de werkgroep hervorming moeizaam en de lidstaten betoonden zich weinig enthousiast.

De Raad van Bestuur stelde in april 2009 een billijke indicatieve parameter vast, namelijk evenredigheid tussen het percentage door een lidstaat gedetacheerde docenten en het percentage uit dezelfde lidstaat afkomstige leerlingen op de Europese scholen. Als er onvoldoende docenten worden gedetacheerd, dan kan er geen directe financiële compensatie worden gevorderd, aangezien alle lidstaten zich formeel tegen deze mogelijkheid hebben uitgesproken. Om te waarborgen dat alle lidstaten docenten kunnen detacheren, heeft de Raad van Bestuur echter de structurele aanpak goedgekeurd waarbij docenten als niet-moedertaalspreker les mogen geven in een van de werktalen²⁰, mits hun taalvaardigheid vóór aanwerving grondig wordt getoetst.

Wanneer er onvoldoende docenten worden gedetacheerd, worden de uitgaven in verband met de aanwerving van leerkrachten dus ook in toekomst bekostigd uit de communautaire bijdrage. Deze communautaire bijdrage wordt duidelijk vastgesteld en van jaar tot jaar gevolgd. Door deze lastenverschuiving onder de aandacht te brengen, hoopt de Commissie de lidstaten ertoe aan te zetten hun verplichtingen na te komen.

4.5. Openstelling van het systeem en hervorming van het baccalaureaat

4.5.1. *Accreditatie en financiering van geaccrediteerde scholen*

De Raad van Bestuur heeft bepaald dat het systeem van Europese scholen mag worden opengesteld door de oprichting van door de Raad van Bestuur geaccrediteerde scholen. Deze scholen van type I en II zijn geaccrediteerde nationale scholen die een Europees curriculum en het Europees baccalaureaat aanbieden, met inachtneming van strikte pedagogische criteria. Zij staan los van de 14 bestaande Europese scholen van type I. De type II-scholen staan in de buurt van communautaire instellingen of agentschappen, zodat de kinderen van het personeel er terecht kunnen, terwijl dit in principe niet geldt voor de type III-scholen.

De Raad van Bestuur stemde er ook mee in de accreditatieovereenkomst uit te breiden met een nieuw artikel over de bijdrage aan de financiering van type II-

¹⁹ Binnen de trojka.
²⁰ Engels, Frans en Duits.

scholen door de Europese Unie; deze bijdrage moet evenredig zijn aan het aantal kinderen van personeel van de Europese instellingen en agentschappen op de betrokken school. De bijdrage dient op eenvoudige, billijke en vooraf bekende criteria te worden gebaseerd en de verschillen tussen de nationale referentiekosten van de lidstaten te weerspiegelen.

Een aantal lidstaten heeft vooruitlopend op deze openstelling inmiddels stappen ondernomen: hierdoor zijn er al zes scholen die geaccrediteerd zijn, of dit zeer binnenkort worden²¹.

4.5.2. Europees bacculaureaat

Een van de voorwaarden voor openstelling van het systeem is de hervorming van het Europees bacculaureaat, teneinde daarvan de kwaliteit te waarborgen, de erkenning in de EU te verzekeren, en de reeds in brede kring erkende waarde als toegangsbewijs tot het hoger onderwijs nog te benadrukken.

In april 2008 heeft de Raad van Bestuur in Helsinki de wijzigingsvoorstellen goedgekeurd op grond waarvan de overeenkomst inzake het Europees bacculaureaat van 1984 van toepassing wordt op de door de Raad van Bestuur geaccrediteerde scholen. Voor de school in Parma geldt een voorlopige overeenkomst, die in werking treedt voor het bacculaureaat van juni 2009.

De Raad van Bestuur heeft het Europees bacculaureaat extern laten beoordelen door de universiteit van Cambridge; het eindverslag is in april 2009 ingediend. De Raad van Bestuur heeft een speciale werkgroep opgedragen de hervorming van het bacculaureaat voor te bereiden; de betrokken werkzaamheden zijn in 2009 begonnen.

5. COMMUNICATIE, DIALOOG EN INFORMATIE

In 2008 is de Commissie blijven hameren op het belang van informatie en communicatie met de diverse partijen die belang bij de Europese scholen hebben. De diensten van de Commissie spraken regelmatig met de oudercomités en het Brusselse lokale personeelscomité om een heldere, rechtstreekse dialoog te waarborgen.

Het personeel wordt voornamelijk van informatie voorzien via internet. Er zijn meerdere artikelen geplaatst in de wekelijkse interne publicatie "*Commission en Direct*", in het bijzonder om het personeel op de hoogte te houden van de voortgaande hervorming van het systeem van Europese scholen.

²¹ De school in Dunshaughlin (Ierland), in de buurt van het Europees Voedsel- en Veterinair Bureau te Grange;
de school in Heraklion (Griekenland), in de buurt van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging;
de school in Parma (Italië), in de buurt van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid;
de school in Helsinki (Finland), in de buurt van het Europees Agentschap voor chemische stoffen;
de school in Straatsburg (Frankrijk), in de buurt van het Europees Parlement;
de school van Manosque, in de buurt van het onderzoekscentrum ITER te Cadarache.
Verder wordt in Den Haag (Nederland) een project voorbereid ter accreditatie van een type III-school, die niet samenhangt met de aanwezigheid van een Europese instelling/agentschap.

Vicevoorzitter Kallas heeft meerdere malen contact opgenomen met de bevoegde nationale autoriteiten om problemen rond de Europese scholen zo snel mogelijk te helpen oplossen. Hij is regelmatig met personeelsleden van de Commissie bijeengekomen om te reageren op hun zorgen ten aanzien van de Europese scholen.

Voorzitter José Manuel Barroso heeft het thema van de Europese scholen met verschillende staatshoofden en vertegenwoordigers van het personeel besproken; hierbij ging het met name over de problemen in verband met de overbevolking van de Europese scholen in Brussel.

In 2008 gaf het Europees Parlement blijk van groeiende belangstelling voor de Europese scholen: vicevoorzitter Kallas heeft vragen beantwoord over de hervorming, het Europees baccalaureaat, de financiering van de Europese scholen, de godsdienstlessen, de integratie van de Europese scholen in het Eurydice-netwerk, en de integratie van SEN-kinderen²².

6. MAATREGELEN VOOR KINDEREN MET BIJZONDERE BEHOEFTE (SEN)

De Europese scholen zijn blijven streven naar betere integratie van SEN-kinderen³ in de Europese scholen, zo nodig met een aangepast onderwijsprogramma.

De Commissie steunt de integratie van SEN-kinderen volledig en stelt hiervoor de nodige financiële en andere middelen beschikbaar. Tussen 2004 en 2008 zijn het betrokken budget en het aantal SEN-kinderen met een baccalaureaatsdiploma met meer dan 50% gestegen²³. In september 2008 hebben zich 49 SEN-leerlingen ingeschreven voor het Europees baccalaureaatsexamen van juni 2009.

De interfractiewerkgroep "Gehandicapten" van het Europees Parlement heeft een begrotingsreserve van 200 000 EUR toegewezen ter bevordering van het onderwijs aan SEN-leerlingen op de Europese scholen. Dit stelde de Raad van Bestuur in staat een externe beoordeling van het bestaande SEN-programma te laten uitvoeren, om vast te stellen op welke punten dit voor verbetering vatbaar is.

7. DE ACTIVITEITEN VAN HET VOorzITTERSCHAP VAN DE EUROPESE SCHOLEN IN 2008 – FINLAND EN ZWEDEN

Het Finse voorzitterschap in het schooljaar 2007-2008 viel samen met een belangrijke fase in het hervormingsproces van de Europese scholen, waarin de voorschriften voor de tenuitvoerlegging van de hervorming werden vastgesteld.

In augustus 2008 gaf Finland het voorzitterschap van de Europese scholen door aan Zweden. Het Zweedse voorzitterschap in het schooljaar 2008-2009 stond in het teken van de afronding van het in 2005 ingezette hervormingsproces.

²² Leerlingen met bijzondere behoeften (SEN) zijn kinderen met leerstoornissen die verband houden met een lichamelijke, verstandelijke of gedragsmatige handicap.

²³ Het aantal leerlingen met een SEN-overeenkomst is toegenomen van 274 in het schooljaar 2004/2005 tot 411 in 2007/2008.

8. DE TOEKOMST VAN HET SYSTEEM

Over het algemeen was de hervorming een langdurig en lastig proces, zoals het altijd moeilijk is een systeem van binnenuit te hervormen. Door de resolute opstelling van de Commissie, de achtereenvolgende voorzitterschappen en het secretariaat-generaal zijn deze problemen echter overwonnen en de hoofddoelstellingen van de hervorming verwezenlijkt.

Overeenkomstig de wens van het Europees Parlement en de Commissie heeft de Raad van Bestuur in april 2009 een algemene overeenkomst vastgesteld over de hervorming van het systeem. Deze overeenkomst is op 12 mei 2009 aangeboden aan de Raad van onderwijsministers.

Het is aan Slovenië, dat het voorzitterschap in het schooljaar 2009-2010 bekleedt, om de hervorming ten uitvoer te leggen: dit proces moet voor september 2009 zijn afgerond op de punten waarvoor de regelgeving niet hoeft te worden gewijzigd, en voor september 2010 op de punten waarvoor dat wel nodig is.